

آپنے ملکی

عما في عهدي من ذلك (٦٥)، التي
آيلفو (٣٥) غر وشدرو.

عماك ايجيده سالكى (١٧) ، اللى
أيلاغى (٩) فـ انقدر .

اداره ملی

باب عالی جاده‌سینه دائره مخصوصه

امدادات

ونه بدلی پشند

ملکه موافق آثار مع المعنویه قبول
اولنور . درج ابدلهین یازیلر اعاده
اولو نماز .

دینی، نمسقی، علمی، ادبی، سیاسی هفتہ لق جموعہ اسلامیه در.

اتبعون اهلكم سبيلا الرشاد

صاحب و میر پرستوں: ع. اشرف ایڈیشن

وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

هپسی شکل اصلی ، شکل مشروع ندن آن چوq انحراف ایتش ، هپسی ده اکثریت عظیم مزه کوره معنای مشروع یتاریخی صایع ایشدر . شو حالده عمومیت اعتباریله هپسنده بزر بزر تدقیق و تحلیل ایتمک ، هپسندی ده شکل اصلیارینه کوره تنسیق و تهدیب ایتمک لازم در . بدعت او زرنده اصرارک معنای بوقدر . یا کلش بهانه ایله دینه ، شریعته ، تعلیمات نبویه موافق ، غیر موافق مختنا هر اکسیکلکی ، هر آشیدیغمز طرفدار لق یوزندن بوکی بدعتنک ، یا کلیشلقلک ادامه سی قطعیاً جائز دکلندر . بو وادیده چالیشمده ، دینزی جانلاندیر مغه غیرت ایتمک ارباب اولان هر مسامانک رضیفه و بورجی اولسہ کرک .. والله اعلم بالصواب .

حلیم ثابت

اسارت

حقنده اسلامی نفطه ؛ نظری

حسن تحسین اضافی مکنوب صاحبہ

«اسارت» حقنده کی اساسات اسلامیہ دن سوال ایدیورسکن . بومسئله خصمانک دین اسلامہ قارشو سرد ایتدیکی اعتراضاتدن بریدر . بوباده شمدی یه دکین کرک علمای اسلام ، کرک مستشرقلر طرفندن پک چوq محاکمه لر یوریدلش ، مطالعه لر سرد ایدلشیدر . بزم حکم مزی بشقه بروادیدن یوریده جگز .

علوم اولدینی او زره انسانلر بیننده قدیم الایام دن اسارت اصولی جاری ایدی ! هیئت اجتماعیہ دن بر قسمی انسانیت دن خارج بر اقامش ایدی .

بواسوک میدانه کلسنه اوچ سبب وارد ر :

برخیسی ، محاربہ در . از منہ عتیقه ده هر قوم عالم بشریتی بری مدنی ، دیکری وحشی اولمک او زره ایکی یه تقسیم ایدر دی . مدنیلر کنڈیلری ، وحشیلر بشقہ لری ایدی . وحشیلر هیچ بوجھه مالک اولیوب هر حق کنڈیلرینک ایدی . وحشیلری اسیر ایتمک ، اولدیرمک مباح ایدی . بر محاربہ وقوعنده غالب کان طرف بر فرد بر اقامق او زره مغلوب لری قتل و اولاد و عیاللری اسیر ایدر دی . بوکا داڑ تاریخنده وبالخاصه توراتنده پک چوq مثالاً ارائے ایدیه بیلور [۱] . - بعده مغلوب لری قتل ایتمه رک اسارت طریقیه غالبلرک مملکتیں نه نقل ایتمک عادی میدانه کلشدر . مصر فرعونلری اهراملرک انسانیت دن خدمات سائره ده مالک مفتوحه اهالیسندن جاب ایتدکلری یوز بیکاره اسرایی استخدام ایدر لر دی ، آنور حکمداراری طرفندن بخی اسرائیلک کراراً خراسان و بابل جهتیں نه نقل ایدلہ لری دخی بوقبله دندر . - عادات اقوام کسب ملایت ایتدکجه مغلوب لری مملکتیں ندن اخراج ایمز اولدیلر . شو قدرکه

[۱] شو نقطہ نظر دن بیله توراته معتقد وغیر مسلم اور وبانک اسلامه حق اعتراضی اولماق لازم کاید . یو قسه بزده «کنڈی کوزیکزدہ کی سرتکی کور . میزک بشقه سنک کوزنده کی چوپی کوریورسکن » دیرز . حضرت عیسیانک حکم توراتی تبدیل ایچون کلیدیکنی ایسہ طبیعی نصاراً انکار ایده مز .

برده وقتیاه خطب مأثور دنک احتوا ایتدیک « تذکیر و تحذیر » یعنی موعظه قسمی ، زمانه ، حالنده ، ایجادنہ کوره تبدیل اولنور ، هیچ بروقت عینی نقرات ، عینی کلات تکرار ایدیلزدی . فی الحقیقہ خطب مأثور ، نک یوقاروده سویله ن مختوباتی بعضی صینه ، کله فرق کبی کوچوک فرق لر ایله عیناً تکرار ایدیلیکی حالنده موعظه قسمنک مبادی و متدمه . لرندن ماعداً می ہب زمانه ، حاله ، حتی موقعہ کوره ایراد اولنور دی . بو موعظه لر حاضرون او زرنده عمیق بر تأثیر برا قیردی . حتی انسائی خطبیده فخر کائنات اند منک مبارک کرزلری یاشزار بردی . انتخاب کرام حضراتی ده متاثر اولور لر دی . ذاتاً بالعموم علمای اسلام ، ائمہ مجاهدین حضراتی موعظه دن مقصد تذکیر و تحذیر اولنیغی بیان خصوصنده متفقدرلر .

حالبوکه بوکون بخطبہ لر مزدہ بوجہتی قطعیاً نظر دقتہ آله یورز . خطبہ لر موعظه قسمنده کی طرز مشروعت آنچق بولیب اولوب بونک خلافی بدعت اوله جغی خاطر لہ یہ مه یورز .

موعظه دن مقصد « تذکیر و تحذیر » اولنیغی دفعو نہ دن اهالینک آکلا یه میه جغی بر اسان ایله ، یا په قالب بعض معلوم اولان شیلری تکرار ایدوب دور یورز . اهالینک اکثریت عظیمہ می بونلری آکلا یه . مدیغندن « تذکیر و تحذیر » مقصدی حصول بوله ما یور . ایشته بو بر بدعت دیکدر . ذاتاً بزم خطبہ لر مزدہ آکلا یانلر ایچون بیله موجب عبرت اوله جق سوزلو سویله نه یور . بو ایسہ یوقاروده عرض ایتدیکم وجهله فعل نبوی ، فعل اصحابہ مختلف اولوب محدث ، بدعت و بناءً علیه ضلالتدر ..

شو حالنده جمعه و بایرام نماز لر نده کی ، حتی خاینه ویا خود و کیل طرفندن بالعموم مسلمینه خطاباً او قو نقدہ اولان حبجدہ کی خطبہ لری اصلاح ایتمک ، یعنی معنیاً شکل اصلیسنه ، شکل مأثورینه ارجاع ایتمکلکمز لازم دار . فکر عاجزانہ مزه کوره بو خصوصنده ایکی اساسه رعایت ایدیلیرسه مقصد حاصل اولور . هر حالنده خطبہ لر خصوصنده کی بدعت چیل کدن ده ؛ صرف غرامافون کبی او قویوب ، قوانلری کبی دیکله مکدزدہ قور تولورز :

- (۱) خطبہ نک جمد ، نسا ، تمجید ، شہادت قسملری ، ترجمہ ایدیلک شرطیله ، آیت کریمہ و حدیث شریفلری عربجه اوله رق او قو نور ، فقط بو خصوصنده سنت سانیه دن آیری یاماق ؛ سجع ، قافیه خاطری ایچون سقات ترکیندن صاقنمق اقتضا ایدر .

- (۲) خطبہ نک « موعظه » ، « توصیه بالقربات » ، « نہی عن المبعدات » ، « دعا » قسملری ده لسان محلی او زره ایراد اولنور . بو صورتہ خطبہ نک بو قسملری دن مقصود اولان جهت ده حصول بولش اولور . ذاتاً خطبہ نک بو قسملری آکلاشیلر بر لسان ایله ایراد ایدلکجه خطبیده ناتمام قالیر .

بوحال البت کراهت دن خالی اولماسہ کرک . . .

* * *

سائر عبادت لر مزدہ ، نماز لر مزدہ ، خطبہ لر مزدہ فرق سزدر .

صلح ایسے برمتارکه^۱ موقع دن عبارت بولوردی . او و قتل طرفین یکدیگر ندن آدقدری اسرایی مبادله ایدرلر ویا فدیه ویره رکور تاریلسه اسارت ده نهایت بولوردی . خلافی حالت ده اسیر اخذ ایدن طرف النده کی اسرایی نهایه حق ایدی ؟ صلح عقد او لنه جقدی که آنری ملکتارینه اعاده ایتسون . حال حرب دوام ایدوب طور دیکن آنری اعاده ایتمکه ایسے دشمنک قوتی آرتیرمک دیمک او له جغندن البته بوکا کیمه راضی او لمازدی . شوحالدہ اسیری قتل ایتمکه حیات ده براقوب ایشنده قول الامق ویا خود بربدل ایله دیکر برینه تسليم ایچک طریقلرندن بشقه چاره قلمازدی .

(زمانزده بیله بالقان محارباتک صلحه منجر او له جنی محقق ایکن بالقان حکومات نصرانیه سی طرفدن قتل و اتلاف ایدیلن اسرای عثمانیه نک صایسنی آنحق الله بیلور ..) ایشته جهانک حالی او بیله اولدینی زمانلرده اهل اسلام نه پایه هی ایدی ؟ میدان محاربه ده حیاتی تهلكکه به قویه رق اخذ ایتدیکی اسرایی براقوب دشمنک عددی می آرتیرمالی ایدی ؟ بالطبع بونی کیمه تکلیف ایده من . مملکته اعاده نمکن او لادینی حالدہ ایسے آنری قتل ایتمکی اهون ایدی ، یوقسے حال اسارت ده ابقا ایله مکمی ؟ البته ایکنچیسینک مرجح اولدینی انکار ایده جک کیمه بولماز . حتی سفك دمایی تدقیص ایچون اسیر اخذینه مساعده ایتمک طریقیله غالبلره بر قائد کوستره نک بیله موافق انسانیت اولدینی در کاردر . شمدی آرادن عصرلر مسرو ایتدکدن ، احوال و افکار تبدل ایلدکدن صکره و قیله طودینی اسیرلری قتل ایتیوب حال اسارت ده ابقا ایلسی می شریعت اسلامیه حقنده سبب لوم و تقبیح او له جنی ؟ خرستیانلر دخی بر دین ساویه معتقد او لدقفری حالمه نیچون یقین و قتلره قدر اسارتی ابقا ایتشلر دی .

شریعت اسلامیه نک اسارت اصولی « تصعیب » ایقی دخی معامله جهتندنر . اقوام سائرده اسرا حیوان مثابه سندن او لو بمالک اولان کیمه آکا هر نه ایسترسه پایه بیلر دی ، اولدیرمکه بیله ماذون ایدی . - شریعت اسلامیه ده ایسے جله انسانلر در کاه الوهیت ده مساوی او لدقفرن دن اسرانک صاحبی اولان کیمه آنک مالکی دکل ، محافظت دیر ، هر دل دل حقوق شرعیه سنه رعایته مکلفدر . کوله سنی او لادن دن فرقی طوتاماز ، حیاتی تهلكکه او لاددقجه او یقوسندن او باندیر اماز ، او لادی حقنده شرعاً جائز و واجب او لان حالت دن بشقه یرلر ده ضرب و تکدیر و توپیخ ایده من ، شرعاً مجاز او لان یرلر ده دخی او لاد حقنده مشروع و واجب او لان درجه ی تجاوز ایدیه من . بوایسه اسیر آملق دکل ، اسیر اولق دیکدر . بوندن بشقه شریعت احمدیه اسرانک اعتاقی افضل عبادات عد ایتمک . کوله آزاد ایتمک کفارات انواعندنر .

عنیزم ! او تهدن بری خرستیان او روپاده اسارت ده مختلف نامر له متعدد نوعی جریان ایتمش و (قانوناً) رفعی دها یقین زمانلرده میسر اولمشدر . مع مافیه سزا نزک پارلاق سوزلرینه باقایکن . آمریقا ده تواریخ مختلف ده مهاجرت ایدن اوروبا اقوام متعدد نسی (!) او تو ز

حقوق و حریتی سلب ، اموال ذاتیه لری غصب او لنور و غالبلر ایچون چالش دیریلور ایدی . - تاریخ حرب ده مالک مفتوحه اهالیس نک حقوق و حریتی لری کندولرینه ترک ایدرک بالکن حق حاکمیت لری نزع ایتمک درجه سندن کی ترقی شریعت اسلامیه ابراز ایلشدر . چونکه آنک نظر نده افراد بشریه دن هبربرینک بوصفت ذمی وارد رکه رجم مادره آنکه برابر دو شر ، بر لکده طوغار ، بر لکده نشوونما بولور ، بر لکده بولور ، حتی بعض اکندوسن دن سکرده دوام ایدر . بوصفت مرغوبه موجنجه لهنه وعلیه نه بروطاقم احکام ترتیب ایدر ، حقوق و وظائفه اهل اولور . انسان هانک قومدن و هانک مذهبین اولور سه اولسون بوصفتی محافظه ایدر ، کندوسن آنک نزعی و ترک و فرانسی قابل دکلدر . ایکنچیسی ، بورجدر . علی الحصوص یونانیلر ده برمدیون ایفا دیندن عاجز قالدینی صورت ده داین آنی اسیر مقامنده صافار واستیفای مطلوب ایدر دی .

او چنچیسی ، ضرورت در ؟ فقر و احتیاجک الجاسیله اهالی نفس لری و چو جقلری صافار لردی .

تاریخک شهادتیله اقوام قدیمه نک هان جمله سندن اسارت اصولنک جاری اولدینی کوریلور . مصدره ، آنور وبابده ، حکومات ایرانیه ده ، هند و چینده جاری ایدی . یونانیلر اسرایه عادتا جانی ما کنه نظریه باقار لردی . روماولر ده دخی اسیر بازار لری قوریلور دی . اسرا احوال مملکتک بر قسم مهمی تشکیل ایدر لردی . اسیر صیدی ایچون طاقم آفریقا ده کیدیلور دی . اسکندر کیر او زاق محاربه ایشه یارامیان آدمی قتل ایتدیرر ، ایشه یارایه حق ذکور و نسوانی مملکتنه کتوردی . بنی اسرائیل ده دخی اسارت اصولی مرعی ایدی .

عرب جاهلیه ده دخی اسارت شذیع برصورت ده موجود ایدی . دین اسلام بونی تحديد ایتدی ، تصعیب ایتدی .

تحددیدی ، سبب رفت جهتندنر . شربعت احمدیه بورج ویا ضرورت الجاسیله « اسارت » میدانه کتور مک نمکن دکلدر . حر اولان بنی آدم بیعه محل او لادینگندن بیعی باطلدر . اسارت بالکن حرسیله ایلیه رک حرباً اخذ و ضبط ایدیلن کیمسه لر حقنده و پیک محدود بردازه ده ابقا ایدلشدر . شمدی سیزه سؤال ایدرم : میدان حرب ده عسکر اسلام طرفدن طولش او لان اسرا حقنده نه معامله ایدیله جک دی ؟ بلکه سز دیر سکز که : « زمان صلحه قدر اسارت ده طوتاسون ، بعده مملکت لرینه اعاده ایدلسوون » . - فی الحقیقہ زمانزده بولیه اولق لازم کیر ؛ چونکه یعنی اقوام جاری او لان حال اصلی ، صلحدر . محاربه فوق العاده بر حال او لو ب نهایت بر معاهنده عقدیله صلحه منجر اولور . حال بوكه دها یقین و قتلره کانجه یه دکین دولت لر بینندنده جاری او لان حال اصلی ، حرب ایدی . بینلر نده ابدی بر خصوصت ، غیر محدود ب ردعاوت جاری ایدی [۱] .

[۱] عالم نصراییتک اهل اسلامه قارشو بولیده کی فکر و نظری حال برکونه تبدله او غراما مشدر .

کورمک شرطیله اسارتده ابقا ایدییور . شمدی اوکا دینایورکه: « سن
نچون اونى حال اسارتده ابقا ایتدى؟ » اکر « دشمنه امان يوقدر «
پرانىيىنه اوده رعایت ايدى احتمالكە شمدی مىدۇرح او له جىتدى ...

کدک پاشا محمود اسد

نسائات

محترم سیدیل الرشاد جریدہ اسلام پوسٹ

ہبھٹ نور سی ارٹنہ کرامہ

عاجزه کز ، محترم سیدیل الرشادک اک اسکی قارئه لرندن واک جدی
خیر خواه لرندنم . دائماً افاضل مزک نافع ائرلرینی ، ارشادکارانه مقاله لرینی ،
باخصوص شاعر محترم عاکف بک افندیتک عالی و مؤثر شعر لرینی
مطالعه ایدر ؛ کاه انشراح قلب حس ایدر ، آیدن امیدوار اولورم ؛
کاه ایسه یاسه دوشر ، بلا اختیار کوز باشلری دوکرم .

بیچاره اسلام ! نه بدبخت ایمیش که میلیون ترجمه خارجی دشمنی کند .
یعنی بونغمق ایچون او زرینه صولت ایتمکده ایکن سینه سنه بویو تدیکی
اولادلری بوکون بر ریلان ، بور عقرب او لمش ، زهرلرینی قلبینه ایصال
ایچون خارجده کی دشمنلردن زیاده صرف ملعنت ایدیور . دنیاده هیچ
برمات یوقدر که دنا تک ، شناعتک بود رجه سنه تحمل ایده بیاسون !
دنیاده هیچ برحکومت یوقدر که امتك بنیان موجودیانه قارشی بود رجه
کستاخانه تهاوزله قارشی ، کوز بومه سلسون !

برەتىن بىرىدىر « نىڭ ئيون » نامىيە اورتىيە آتىلان بىرىخى
كەنجلەر، بىز مسلمان قادىيەنلىرىنىڭ جىين پاڭىزدىكى سەرە عصمتى يېرىملىق
ايچون كېرىلى طېرناقلارىنى اوزا توب طۇرمۇددىرلار. يۈزلىرنىن حىبا،
قاپىلرنىن ايمان، وجدان سېلىنىن بوكروه اسماقى دوشىدكارى. حضىض
مەذلتىن شەمسەن ئىنير عصمت وعفترى لەكەلەيە بىلەك ايچون مردار الارىلە
چامورلار صاوورمىدىن بىر آن فارغ او ما يورلار. جاذبە قانۇنى صاووردىقلارى
چامورلىرى كىندى يۈزلىرىنىن سىۋادىيىنى حالدە يىنە بوسفىللار اجرائى مەلۇنتىن
كۆرى طۇرما يورلار:

میلیون راده سندە تىخىن ايدىيان بىچارە يېلى اھالىي محو ايدە ايدە بوكۇن بىر میلیون درجه سەنە اىتىدىرىشىلدەر . او نارده بىر آتى قىرىبە محوه مەكتەپلەر . اكىر اندرس فىجا يېنى ظھور ياقته اولسىدە اهل اسلام طرفىدىن قوئە قىرىبە يە كىتىرىمىش اولان آمرىقا كشفياتى نتىجە پەزىز اولوب اورالرى مەدニت اسلامىيە يە جو لانكاھ اولسىدە بوكۇن او يېلى اھالى موجودىتلىرىنى محافظەتىرىسىدەر . بىليرسکىزكە اسپانيا ، جنوبى فرائىسە ، ايتالياڭ مەهم بىرقىسى ، سېجلىا ، ساردىنيا ، مجارستان ، يونانستان ، افلاق و باقىدان و ھەلمجرا ... نىچە مەمالەك و بىلدەن عصر لىر جە مەدت اهل اسلامنىڭ قالدىغى حالىدە يېلى خرىستيانلىق محافظەتىرىمىش ايدى . بعده نصارا الله كېن بومەمالەتكە كى اھالى ؟ اسلامىيە نە اولدى ؟ نۇونەڭ اولمۇق اوزرە بىر فەردى اولسىـون بىراقلىرىمى ؟ نصارا ، اسلامك اسارتىندەن بىحث ايدرگەن بىر ئۆزى قىزار مايلىدەر . حالا بوكۇن مەستەتكەندا يېلى اھالى حقنىسىدە ئىدىيان معاهىلاتى يەقىنلىق تىجەتىق ابديكىز ، بوبابە يازىيالان ائرلىرى او قويكىز ، بىچارەلرك نە فجىع بىر حال چىردىلارىنى آكلارسكىز ، علەن خصوص آمرىقادە بىچارە زنجىلىرى كولە كى استىخدام اىتىدىكەن بشقە آنلرک عنصرىنى بالكلييە محو وازاڭە اىچۈن نەدرلۇ تىداپىن شىپىطىتىكە . رانە يە مراجعت ايدىلىكىنى كورىسىكىز . بالقان اقوام ئەتمەندەسىنك (1) ياؤرى ئطالع اىلە الدە اىتىدىكلىرى ولايات عنانىيە سكىنە مەسلمەسى و حتى كىندى قومىتلىرىنى منسوب اولىيان اھالى ئەغىر مەسلمە حقنىدە ارتىكاب ايدىيان تەعدىياتى نظر اعتبارە آلمۇق نصاراڭ دىرىجە مەدニتى ئارا ئە يە كافى دىكلى ؟

۱۹۰۰ سنه هیلادیه سنه چینده سرزده ظهور اولان بو قسر لرک عصیانی او زرینه بتون اور و پا دول معظممه سیله آمریقا وزایونیا دولتی طرفندن چینه مشترک براردو سوق ایدلش و بواردونک اداره سی آلمان قوماندانه تودیع اولنهش ایدی . ایشته بواردونک چینه حرکتندہ آلمانیا ایمپراطوری حضرتی عسکره بر از طق ایتدی ؛ ویردیکی امر نه ایدی ، بیلیر میسکن ؟ « دشمنه امان یوقدر ! » . - پروستان عالمنک عادتا بزریس روحانیتی اولان و متعدد آثار دینیه قلمه آلان بو حشمت ما بک ویردیکی امر هیچ بر وجهه شایان استغраб دکل ایدی ؛ چونکه یدنده بولنان کتاب مقدس دها اوچ بیک سنه اول دشمنک حیواناتینه بیله امان ویرمیوردی . اشبیو اهل صلیب اردوسی چینه آیاق باصار باصره از مقدس ایمپراطورک ویردیکی اوامر قدسیانه بی حرفا اجرا ایتدی ؛ ساحلدن پکینه قدر تنفس ایدر بر ذی روح ، دیکیلی بر آغاز ، طاش او زرنده طاش برآقادی . تفصیله مطلع اولمک ایسترسه کز نمونه اوله رق بالقان محارباتنده کی وقایع صلیبیه بی کوزیکنک او کنه کتیوریکن . ایشته بتون دنیانک « دشمنه امان یوقدر » دیدیکی زمانلرده شرقدن بردین چیقیور ، دشمنه امان ویردکدن بشقه حقوق بشریه سنی ده تصدیق ایدیبور . شوقدر که میدان محاربه سلاح بدست اوله رق الده ایتدیکی دشمنی مملکتنه اعاده ممکن او مادی غنندن قتل ایتکسزین اولاد کی معامله